

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

ab Sigismundo duce Austria teneret, inferre constituit: Petrus Hachenbach hic erat, quem miserranda morte Elfatij peremerunt, tractis in societatem belli Switensibus. Nec vacabat quòd eisdem Switensibus ductor erat Renatus dux Lotharingia, quam prouinciā Karolus suo arbitratu disponebat.

CAPVT XV.

Fatale sibi bellum Karolus ingreditur, primam expeditionem dirigens in Nanseium: Transitus enim illi indè erat ad ceteros. Cùm autem obsidione premeret oppidum, descendit ad eum rex Portugalia, opem eius implorans in Fernandum de Aragonia, regnum Hispania occupantem, cum filia Henrici nupèr defuncti regis. Sed auocari dux non potuit, quo minùs de Nanseio suam perageret voluntatem. Deditum indè oppidum accepit, imposuitq; praesidium validum Anglicorum, sub praefecto de Beuers. Ipse auctis copijs per altam Burgundiam progressus, perq; Sabaudiam, Switensibus occurrit ad praelium: Grauis ac pertinax pugna conseritur. Cadunt vicissim multi: Sed in fine cessere Burgundi, magnis amissis copijs: Dux ipse sibi fuga consuluit ad oppidum Gransonense. Interim reuersus à rege Francia Renatus, manu Switensium auctus, Nanseium recuperat. Quàm enim promptè Burgundi acceperant, tam facile Anglici amittunt: Dedito oppido, incolume dimittitur praesidium, quod inerat cum praefecto. Switenses in societatem vocant Lotharingos, magnamque quam vocant ligam sibi consciscunt in ducem, quem sui ferebant inuictum, forti fortiores occursuri. Multa fiunt multis locis leuia praelia: sed totis aciebus confligitur in vigilia Iohannis Baptistae: vbi post pertinacem ac diuturnam pugnam, iterum cessere Burgundi. Nec me-

lior fortuna ducis apud Friburgum, pessima verò apud Nanseium : Nam oppidum hoc obsidione vallabat. Erat tum brumale tempus vigilia dominica Epiphania, cum duci nunciarentur aduenire cum auxilijs suis Switenses, & numero, & robore fortiores, superioresq; . Et cum captus esset à duce à Lotharingia vir primarius, qui praesente duce rogatus, quid de hostibus sentiret ? verum quod sciebat, edixit : Sed inuictus ducis animus, salutariis monitis non acquieuit : hominem iussit iratus, ut erat ira impatiens, iugulari. Erat in satellitio ducis Nicolaus quidam Italus comes de Campobasso : quem, ut arma sumeret, hortatus dux, audiuit non se loco moueri, nisi donatiua pro se ac satellitibus sumeret : Tardabat enim erarij custos, incertum quibus ex causis, nec ad praefinitum aderat diem, ut stipendia militibus erogarentur. Dux impatiens ira de verbo comitis, colaphum illi inflixit : Etiam, inquiens, sine te, etiam si cessent alij, cum mangonibus occurrere venientibus. Iam fulgebant in conspectu signa Switensium : Dux quadringentos grauius armaturae equites praemisit, ut hostes distinerent, donec ad pugnam ille pararetur, instrueretq; ordines pro rerum necessitate. Illi verò cum tumultum apprehendissent, maioris exercitus speciem exhibebant in latum extenti. Sed non erat ea segnitie Switensibus, ut à paucis detinerentur. Igitur pulsus propugnatoribus, ipsa ad castra mox perueniunt : Fit pugna non levis : Sed parati imparatos, feroces trepidos facile vicerunt : Sternuntur aliquot millia. Tum effusa fuga omnes signa deserunt : Capiuntur Balduinus atq; Antonius naturales Karoli fratres, praelium differentes, atque hostem distinentes, ut fuga interim frater elaberetur. Sed infelix ad riuum malè fidum occupatur : ibiq; incertum quis,

quis, & à quibus, tantus dux prosternitur, atq; perim-
tur. Diu ignoratum est, quò abierit Karolus. Sed reper-
tum à quærentibus cadauer infertur Nanseium: Gelu-
facies intumuerat, vt dinosci difficilè posset: Frater in-
primis Antonius, phisicus deindè eius, assensi esse Karoli:
Puer imberbis qui galeam duci præferebat, testatur ca-
dauer esse domini: aderat enim dum caderet, & mon-
strauit cadis locum. Sed diu inter homines spes & me-
tus variabāt. Alij viuum abreptum in manus Francorum
regis peruenisse: Alij fuga elapsū, sed spontè exulan-
tem abiisse, rediturum post præfinitum à se tempus, fe-
rebant. Mercatores magna leuitate in eum casum &
emebant, & vendebant plurima, primū exoluenda in
ducis reditu. Cæpit, vt fieri solet, res in quæstum verti.
Qui enim ea conditione vendidit rem æstimationis cen-
tum, ab alijs illo suo factò in opinione confirmatis, sub-
misso socio emit, & lucratus est mille. Inuentus est Bru-
xellis Sueuia, quem homines post aliquot annos Karo-
lum esse dicerent, ipso pernegante. Rex Francia cum
audiret exitum belli, de cuius consilio credebatur non
alienus, paratam habuit expeditorum militum ma-
num, quæ Burgundiam ducalem iam, vt putabat,
coronæ adunatam, herede masculo non extante, ac-
ciperet regis nomine: Vbi refragatum est, arma in-
tentabant. Idem fit de vrbibus ad Sommam fluiuium
sitis, de quibus etiam viuente Karolo erat cum rege
controuersia. Sed prætendebat rex Karolum in op-
pugnatione Lotharingiæ ac Renati fœdera violasse,
& perindè regem exoluisse vinculis nouissima pactio-
nis. Nos verò, tanto duce tumulto, in Saxoniam no-
stram reuertamur.